

Nem játékszabály...

A mindennapok gyakorlatában a demokrácia alkalmazása egyáltalán nem könnyű dolog. Van egy vállalati vezető ismerősöm, aki szakmai tudása, érettsége mellett valóban őszinte szándékkal igényli munkatársai segítségét, tudja, hogy a tudomány, a szerteágazó műszaki ismeretek mellett — ha helyesen akar dönteni — támaszkodnia kell közvetlen munkatársai és általában a dolgozók véleményére. Ennek ellenére egy intim baráti beszélgetés során ő maga mondotta el, hogy esetenként nehéz másokra hallgatni, a demokratizmust következetesen érvényre juttatni.

Ő, mint vezető, természetesen behatóan, lelkiismeretesen foglalkozik a hatáskörébe tartozó kérdésekkel, a körülményeket gondosan mérlegelve alakítja ki álláspontját és akkor jön valaki, vagy valakik és azt mondják: ilyen meg olyan kiegészítő észrevételünk, vagy módosító elképzelésünk van, ami jobb mint az övé... Előfordult, hogy egy-egy vitában elvesztette a türelmét és érvek helyett vezetői hatalmát „hívta segítségül”.... Pedig ez az ismerősöm őszintén demokratikus módszerekkel óhajtott vezetni...

Jól tudjuk, hogy a különböző vezetőszerkezetek — pártbizottságok, vállalati és szövetkezeti — ma már sokoldalúan ismerik a dolgozók véleményét. Számos összefoglaló jelentést is olvastam már ezekről a véleményekről, amelyek szívesen, szorgalmasan nélkülözhetetlenek meg az emberek észrevételeit. Egyre ritkább a hamis, a felszínes, az íróasztalnál gigondolt óhajokat kifejező értékelés.

De elegendő-e érvényesülni hagyni a szólásszabadságot, a valóságnak megfelelően összegezni az emberek felfogását, vélekedését és reálisan megítélni a tényeket, a helyzeteket? A válasz természetesen egyértelmű: nem. Attól még egyetlen vezető, vagy vezetősérv sem lehet nyugodt, megelégedett, hogy valóságban látja a társadalmi, politikai, gazdasági viszonyokat. Napjainkban az emberek minimális követelménynek tekintik a vezetői tisztánlátást, természetesen tartják, hogy az illetékes szervek, akár kedvező, akár kedvezőtlen dolgokról is van szó — szembenéznek a tényekkel.

Es mit várnak az emberek?

Reflexiót, választ és a jogos észrevételek, a reális értékelések nyomán: intézkedéseket, tetteket. A helytelen megnyilatkozások, vélemények esetében a józan, türelmes válasz már a tett szintjére kerül; hasonló a helyzet akkor is, ha a kérdés, észrevétel jogos, de nincs mód megvalósítására, ám ilyen esetben az intézkedés várható dátuma szinte kötelező „előírásaként” vehető.

A demokratizmus nem valamiféle divatos játékszabály. Bár — sajnos — némely vezető annak veszi és csupán arra vigyáz, hogy — labdarúgó nyelven kifejezve — ne szaladjon le a labáról. Azaz maximum a formális választ adja meg, gondosan vigyázva arra, hogy a „felelet” elfogadható, papírral és mindenféle objektív okkal körülhatárolt legyen. Az egyik lakótelepen hat éve húzódik a bekötött járda építése. Két tanácsost „vértett már el” rajta, az illetékes szervek hol azt ígérték, hogy megcsinálják, hol pénzhányra hivatkoztak, a legutóbbi verzió szerint a két szerv, amely az ügyben tehetne valamit, azon az állásponton van; nem órá tartozik, tehát a meg nem született járda helye a senki földjévé vált...

A baj csupán az, hogy ezen a senki földjén emberek járnak, minden tanácsost beszámoló a fejére olvassák a tanácsost, hogy nem tud intézkedni, holott nem is intézkedhet, mert nem rendelkezik a szükséges eszközökkel. A választók pedig, az érdekelt házbán, egyszerűen nem törődnek azzal, hogy kinek a hatáskörébe tartozik a járda megépítése, hogyan vélekedik az egyik, vagy a másik illetékes szerv, ők kizárólag azt látják, hogy hat éve semmi, de semmi érdemleges intézkedés nem történt az ügyben. A lakók maguk is dolgozó emberek, ismerik az ügyek menetét, „kitanulták a taktikát”. A hús esztendő nem múlt el a fejük felett nyomtalanul — tudják általában, hogy miben lehet és miben nem lehet intézkedni. Találódan hangzott el a IX. pártkongresszuson, hogy a nép szigorú gazda, számonkéri a vezetőktől a tetteket, vagy éppen azt, ha az indokolt intézkedések elmaradnak.

Az a vezető, aki főként arra fordítja energiáját, hogy „minél mutatósabb” választ adjon, vagy olyat adjon, hogy ne kelljen intézkedni — súlyosan téved. A lakosság, a dolgozók értenek a szóból, a nemleges, kedvezőtlen választ is elfogadják, belátják, ha az nyílt, egyenes, ám megérzik, felismerik a taktikázást, a kibúvókat kereső, mondjuk ki kerekben — félrevezető szavakat.

A demokratizmus nem értelmezhető tetszés szerint, amelyet elegendő a szavak erejéig, felerészben betartani. Teljessé csak akkor válhat, ha az indokolt esetben a szavak párosulnak a tettekkel, vagy az azonnali eszközök híján a korrekció, beváltható ígéretekkel.

Mert a szavak értékmérője így, vagy úgy, de végülis csak a tett lehet.

KALOCSAI TIBOR

Rendkívüli ENSZ-közgyűlés áprilisban

Mint jelentettük, kedden éjjelkor, három hónappal megnyitása után befejezte közgyűlését az ENSZ 21. ülés-szaka, Párizsban, a közgyűlés afgán elnöke záróbeszédében felszólította a vietnami háborúban szemben álló feleket, hogy a karácsonyi és újévi tűzszünet során nyilvánítsák ki feltétel nélküli készségüket a probléma békés rendezésére.

A közgyűlés rendkívüli ülése 1967 áprilisában ül össze hogy megvitassa Délnyugat-Afrika kérdését. A 21. ülés-szak során a közgyűlés megfosztotta a Dél-afrikai Köztársaságot Délnyugat-afrikai mandátumától. Az áprilisi rendkívüli ülésen fogják megvitatni az ENSZ békefenntartó erőinek és hadműveleteinek kérdését is.

Koszigin ankarai tárgyalásai

Szulejman Demirel török miniszterelnök kedden vasárnap adott a szovjet kormányfő tiszteletére. Alekszej Koszigin üdvözölve Demirel miniszterelnök emlékeztetett arra, hogy csaknem fél évszázaddal ezelőtt Lenin és Atatürk dolgozta ki a nemzeti függetlenség, a területi épség tiszteletben tartása, az egyenjósúság és az egymás belügyeibe való be nem avatkozás elveit a Szovjetunió és Törökország viszonyában.

Demirel ezután arról szólt, hogy „országaink nem azonos nézeteket vallanak a világlátás előtt álló problémákról”. Koszigin szerint ez egyáltalán nem akadályozhatja egymás megértését. Gazdasági kérdésekkel foglalkozva a török miniszterelnök lezárta, hogy a Szovjetunió nagy jelentőséget tulajdonít Török-

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

56. évfolyam, 301. szám

Ára: 50 fillér

Csütörtök, 1966. december 22.

Másfél milliárdnál nagyobb beruházás az élelmiszeriparban

Az Élelmiszeripari Dolgozók Szakszervezetének Központi Vezetősége szerdán ülést tartott a szakszervezet Gorkij fasori székházában. A tanácskozáson dr. Dabronaki Gyula, az élelmiszeripari miniszter első helyettese tájékoztatta a Központi Vezetőséget a lakosság ellátása és a népgazdaság exportja szempontjából fontos iparág 1967. évi feladatairól.

Jövőre az élelmiszeripari termelési volumenét 4,5–5 százalékkal kívánják növelni. Az átlagosnál gyorsabban fejlődik a konzerv-, a baromfi-, az olaj-, a tej- és a dohányipar, a ugrásszerű növekedés várható a hűtőipar területéről.

A lakosság ellátásáról szólva a miniszterhelyettes ismertette, hogy a többéves gyakorlat alapján tervezik a belkereskedelemben élelmiszerforgalmának negyszázalékos növelését. Ezen belül 5–6 százalékkal több konzervet, 25 százalékkal több mirelitet, 3 százalékkal több bort és 10 százalékkal több cigarettát szállítanak a belkereskedelemben. Végredményben az élelmiszeripar az ideinél mintegy 2,5 milliárd forint, összesen 50 milliárd forint értékű élelmiszert termel a jövő évben. Az ehhez szükséges beruházások költségéből a központi keretből 1,3 milliárd forint, saját erőből pedig további 366 millió forint áll a vállalatok rendelkezésére. Az összeget egyebek között gépesítésre, a tárolóterek és a hűtőipar bővítésére használják fel. (MTI)

A kongresszusi munkaverseny gazdagon kamatozott

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának elnöksége és a KISZ Csongrád megyei végrehajtó bizottsága szerdán délelőtt együttes ülésen értékelte a kongresszusi munkaverseny helyzetét és eddigi eredményeit.

A két vezető szerv az esztendő végén ismét napirendre tűzte a kongresszusi munkaverseny értékelését azal a céllal, hogy annak tapasztalatait a következő évben, a harmadik ötéves terv második esztendejében a termelést segítő munkája során felhasználják.

Huszonkétezer brigádlag

Ebben az esztendőben a munkaversenyt nem látványos külsőségek, hangos szólamú kihívások jellemezték, hanem az a célkitűzés, hogyan lehet a legtöbbet segíteni a gazdaságosság fokozásában, a termelékenység növelésében, az önköltség csökkentésében és a minőség javításában.

Az MSZMP IX. kongresszusának tiszteletére indult szocialista munkaverseny során az üzemek és vállalatok dolgozói nemcsak megerősítették korábbi vállalkozásukat, hanem újabb felajánlásokat tettek. A meglevő szocialista és a szocialista címűt küzdő brigádok mellett újak alakultak, amelyek ugyancsak azt a célt tűzték maguk elé, ifjú mestere, a Ki minek

hogy teljesítve vállalásait, elnyerik a szocialista címet. Az év elején 613 szocialista brigád 7243 taggal és 1382 szocialista címűt küzdő brigád 10 200 taggal kapcsolódott be a kongresszus tiszteletére kibontakozott munkaversenybe. Az év második felében 435 új brigáddal — 4429 fővel — gyarapodott a versenyzők száma. Jelenleg tehát 2430 kollektíva 21 853 tagja vesz részt a kongresszusi munkaversenyben, amelyet az esztendő végén zárnak le, és értékelnek.

Üzemek

a szocialista címért

Jellemző volt a kongresszusi munkaverseny lendületére, hogy nemcsak brigádok között élénkült a verseny, hanem több vállalat üzem, üzemrésze is célul tűzte ki a szocialista cím megszerzését. Ilyen munkaverseny jelenleg is folyik a Kenderfonó és Szővőipari Vállalat üzemek között, a Szegedi Konzervgyárban, a MÁV szegedi igazgatóságának szolgálati helyein és másutt.

A fiatalok részvétele is fokozott a versenyben. Az év elején 379 ifjúsági brigád versenyzett a szocialista címért, jelenleg már 450 ifjúsági brigád kapcsolódott a nemess vetélkedőbe. A fiatal kollektívák speciális brigádokat is alakítottak, mint például az export- és a komplexbrigádok. Részt vettek a fiatalok különféle mozgalmakban, legeredményesebbnek bizonyultak a Székma azt a célt tűzték maguk elé, ifjú mestere, a Ki minek

mestere mozgalmak, valamint a fiatal műszaklak és közgazdászok tanácsának tevékenysége. Szép sikert hozott a fiatal esztendőszaki szakszervezetek vetélkedője, amelyen 120-an vettek részt.

A szocialista munkaverseny és a brigádmozgalom ebben az évben bontakozott ki erőteljesebben a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben és a kisipari termelőszövetkezetekben is. A tsz-ek 60 százalékaiban tették a kongresszus tiszteletére felajánlásokat, amelyek a terméshozam növelését, a növényápolási és a betakarítási munkák, valamint a szántási, vetési feladatok időbeni elvégzését segítették.

Milliók eredmények

A kongresszusi munkaverseny végül is komoly gazdasági eredményt hozott, illetve nagymértékben hozzájárult a vállalatok terveinek kiváló teljesítéséhez, túlteljesítéséhez. Az év első kilenc hónapjában 10 százalékkal többet termeltek a megyei ipari üzemek, mint a megelőző esztendő hasonló időszakában. Az átlagot meghaladó mértékben növelte a termelést a téglaiipar, a tejipar, a konzervgyár, az ecset- és seprőgyár, a papírkafeldolgozó ipar és a nyomdaipar. A Szegedi Konzervgyárban például 36 millió forint értékű áruval termeltek többet, mint amennyit előre meghatároztak.

A kongresszusi versenyben vállalt többlettermelésnek mindenütt reális alapja volt: a megrendelők várták ezt a többletet. A szegedi olajmű-dencében 18 000 tonnával több olajat termeltek, a kábelgyárban 3 millió forinttal több vezetékeket gyártottak és megtakarítottak 15 000 kilogramm PVC alapanyagot. A XI-es Autójavító Vállalat dolgozóinak eredményes munkaversenye tette lehetővé, hogy 153 GAZ típusú tóherautónak a nagyjavítást tervben felül el tudták végezni. A Minőségi Cipőgyár eleget tudott tenni a bel- és külföldi megrendelői által kért határidőket a szállításban.

Hosszasan lehetne sorolni a Kenderfonó és Szővőipari Vállalat, a Szegedi Ruhagyár, a Szegedi Falemezgyár, és más üzemek több millió többlettermelését, valamint a mezőgazdasági termelőszövetkezetek vállalkozásainak túlteljesítését. Az SZMT elnöksége és a KISZ Csongrád megyei végrehajtó bizottságának együttes ülése nagyra értékelte a dolgozók ez évi munkaversenyét, amelynek lendületét adott a kongresszus tiszteletére kibontakozott külön vállalkozások teljesítése.

A vitában viszont elmondták, hogy nagyobb gondot kell fordítani az egyénileg versenyző munkások mozgalmára, több segítséget kell adni a munkaverseny célkitűzéseinek megvalósításához, nagyobb nyilvánosságot kell biztosítani a versenynek és rendszeresen értékelni a teljesítéseket. A legnagyobb segítség a jó üzem- és munkaszervezés, mert ahol a munkeservezéses kiváló, ott a munkaversenyben is szebb eredmények születhetnek. Segíteni kell a munkaverseny mozgalmat a jövő évben is, hogy az idei lendület ne csökkenjen.

Tűkéletesítik a falusi javítószolgálatot

Ülést tartott a Csongrád megyei tanács

A Csongrád megyei tanács megtartotta idel utolsó ülését tegnap, szerdán Szegeden. Török Lászlónak, a megyei tanács vb-elnökének megnyitóját után Katona Sándor elnökletével három témát tárgyaltak meg: az iparpolitikai feladatok végrehajtását Kovács Imrénnek, a vb elnökhelyettesének; a

makói járás tanácsa által a községi tanácsokat segítő munkáját dr. Forgó Lászlónak, a járási tanács vb-elnökének; a Csongrád Megyei Népi Ellenőrzési Bizottság tevékenységét és az 1967 első feléves programját Balázs Lajosnak, a NEB megyei elnökének jelentése alapján. Ezt követően dr. Bozó Sán-

dor, a megyei tanács vhtikára különböző kérdésekben előterjesztéseket tett, majd interpellációk és javaslatokat hangzottak el.

Figyelemre méltó az a törekvés, ahogy Csongrád megyében is igyekeznek minél jobban megoldani a lakosságnak nyújtott javítási és szolgálati munkát. Ez különösen azért fontos, mert faluhelyen is számos családnak van már háztartási gépe, televíziója, sokat építkeznek, s még a kölcsönző szolgálat is terjedőben van a földművelőszövetkezeti hálózat révén. A munka dandárja a kisipari szövetkezeteké, de például a vegytisztításban, mosásban a most épülő szegedi Patyolat üzemére vár, hogy Szeged mellett a megye lakosságát is ellássa. A magánkisipar elősörban a hagyományos ágakban áll ezen túl is a lakosság rendelkezésére, sajnos azonban sok szakmában jelenyszően kevés a kisiparosok száma. A megyei tanács határozata értelmében már a közeljövőben elörlük a különböző javítószolgálatító szervek területi elhatárolását, s a termelő vállalatok egy részét is bevonják a lakosságot közvetlenül szolgáló tevékenységbe.

mennyi más ország biztonságát is jelenti.”

December 21-én Koszigin tárgyalásokat folytatott Demirel török miniszterelnökkel. Folytatták a véleménycserét a szovjet–török kapcsolatok kérdéséről, valamint a két országot érdeklő egyes nemzetközi problémákról.

Szerda reggel Koszigin miniszterelnök és a kíséretében levő személyiségek felkeresték a török parlament, ahol meglátogatták Ibrahim Sevkit, a szenátus elnökét és Ferruh Bozbejlit, a nemzetgyűlés elnökét.

A szenátus elnökének dolgozószobájában lezajlott beszélgetésen részt vett a szenátus elnökhelyettese, az elnökség tagjai, valamint több szenátor.

A Bozbejlivel folytatott beszélgetésen részt vettek

(Folytatás a 2. oldalon.)